

سؤال

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران

ساعت امتحان: ۹ صبح

نوبت امتحانی: دی ماه

نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی دخترانه فرهیختگان نو

وقت امتحان: ۹۰ دقیقه

رشته:

پایه: دهم

نام پدر:

نام و نام خانوادگی:

تاریخ امتحان: ۱۳ / ۱۰ / ۱۳۹۹

سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۱۴۰۰

نام دبیر: آریتا سعیدی

سوال امتحان درس: علوم و فنون (۱)

تعداد برگ سؤال: ۳ برگ

بارم	سوال امتحان	ردیف
	(الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	
۱	۱. از نظر تاریخی، زبان‌های ایرانی به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.	
۰/۵	۲. دو منظومهٔ منشور را که اصل پارتی دارند، نام ببرید.	
۱/۵	۳. مهم‌ترین کتاب‌های نثر قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم را نام ببرید.	
۰/۵	۴. کدام زبان از الفبای عربی بهره جست؟	
	الف. فارسی دری ب. فارسی پهلوی پ. فارسی باستان ت. اوستایی	
۰/۵	۵. هدف یعقوب لیث صفاری از ایجاد حکومت و دولت مستقل ایرانی و برانداختن یا ضعیف کردن حکومت بغداد چه بود؟	
	۱. شناخته شدن زبان فارسی به عنوان زبان رسمی	
	۲. بازگرداندن عظمت و اقتدار ایران	
	۳. رواج سنت‌های فرهنگی کهن ایران	
	۴. پدیدآوردن آثار ارزندهٔ پارسی و عربی	
	(ب) تحلیل متن (۴ نمره)	
۱	۶. برای هر یک از بیت‌ها و عبارات‌های زیر، یک ویژگی زبانی بنویسید. تدبیری می‌اندیشید و خلاص خود را طریقی می‌جست.	
	شنیدم که خلیفه‌ای خوابی دید، بر آن جمله که پنداشتی که همهٔ دندان‌های او بیرون‌افتادی به یک بار.	
۱	۷. برای هر یک از بیت‌ها و عبارات‌های زیر، یک ویژگی ادبی بنویسید. چو نام دل شنید از دور روباه / جهان بر چشم او شد تیره آن‌گاه قطره‌ی آبی که دارد در نظر گوهر شدن / از کنار ابر تا دریا تنزل بایش	
۱/۵	۸. بیت‌ها و عبارات‌های زیر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید. حدیث دل، حدیثی بس شگفت است / که در عالم حدیثش در گرفته است	

	<p>«چون بشناختم که آدمی، شریف‌تر خلایق است و قدر ایام خویش نمی‌داند، در شگفت افتادم و چون نیک بنگریستم؛ دریافتم که مانع آن، راحت اندک و نیاز حقیر است که مردمان بدان مبتلا گشته‌اند.»</p>	
۰/۵	<p>۹. کدام گزینه با عبارت «گفت چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته‌اند.» تناسب معنایی دارد؟</p> <p>(۱) تا چشم شور خلق نسازد تو را کباب/ تنها مخور پیاله سرشار خویش را</p> <p>(۲) بی حاصل است تخم فشاندن به شوره زار/ مگشا به بی غمان لب گفتار خویش را</p> <p>(۳) زان پایدار ماند در این باغ، حُسن سرو/ کز خود جدا نکرد هوادار خویش را</p> <p>(۴) از کینه پاک کن دل افکار خویش را/ صبح امید ساز شب تار خویش را</p>	
۱	<p>(پ) موسیقی شعر (۶ نمره)</p> <p>۱۰. وزن و لحن بیت زیر را بنویسید.</p> <p>زین درد، خون گریست سپهر و ستاره هم/ خون گشت، قلب لعل و دل سنگ خاره هم</p>	
۰/۵	<p>۱۱. کدام گزینه در باره وزن نادرست است؟</p> <p>(۱) وزن جزء طبیعت شعر است.</p> <p>(۲) وزن در انتقال عاطفه تأثیرگذار است.</p> <p>(۳) وزن در شعر جنبه تزیینی دارد.</p> <p>(۴) پس از عاطفه مهم‌ترین و مؤثرترین عامل، وزن است.</p>	
۰/۷۵	<p>۱۲. هجا را تعریف کنید.</p>	
۱/۵	<p>۱۳. صامت‌ها و موصوت‌های مصراع اول بیت زیر را مشخص کنید و تعداد آنها را بنویسید.</p> <p>نشاید که خوبان به صحرا روند/ همه کس شناسند و هر جا روند</p>	
۱/۵	<p>۱۴. بیت زیر را به هجاهای تشکیل‌دهنده آن تجزیه کنید سپس نشانه‌ی هر هجا را بگذارید.</p> <p>اگر هوشمندی به معنی گرای/ که معنی بماند نه صورت به جای</p>	
۰/۷۵	<p>۱۵. هجاهای کدام گزینه را می‌توان با نشانه‌های «U--/U-/U-U» نشان داد؟</p> <p>۱. دانش، شرح، بیماری</p> <p>۲. ماهتاب، عقل، پروانه</p> <p>۳. دانا، دشت، انظار</p> <p>۴. کوشش، مهد، چمن</p>	
۱/۵	<p>(ت) زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>۱۶. در بیت‌های زیر نمونه‌های واج‌آرایی را بیابید.</p> <p>سرو را بین بر سماع بلبلان صبح‌خیز/ همچو سرمستان به بستان، پای‌کوب و دست‌زن</p> <p>خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل/ بازدارد پیاده را ز سبیل</p>	

۱/۵	<p>۱۷. در بیت‌های زیر آرایه تکرار (واژه‌آرایی) را بیابید. زمانه قرعه نو می‌زند به نام شما / خوشا شما که جهان می‌رود به کام شما</p> <p>ما را سری است با تو، که گر خلق روزگار / دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم</p> <p>۱۸. در کدام بیت «واژه‌آرایی» به کار نرفته است؟</p> <p>(۱) غزال اگر به کمند او فتد عجب نبود / عجب فتادن مرد است در کمند غزال (۲) چه نماز باشد آن را که تو در خیال باشی / تو صنم نمی‌گذاری که مرا نماز باشد (۳) بی شب زلف درازت بر من آشفته دل / لحظه روز و روز هفته، هفته ماه است ای صنم (۴) به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید / که سالک بی خیر نبود ز راه و رسم منزل‌ها</p> <p>۱۹. در عبارت‌های زیر، سجع را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. محبت را غایت نیست؛ از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست. طالب علم، عزیز است و طالب مال، ذلیل.</p> <p>۲۰. کدام گزینه سجع ندارد؟</p> <p>(۱) دست تطاول به مال رعیت دراز کرده بود و جور و اذیت آغاز کرده. (۲) چون رعیت کم شد ارتفاع مملکت نقصان پذیرفت. (۳) هر که دست از جان بشوید، هر چه در دل دارد بگوید. (۴) هر که با بزرگان ستیزد، خون خود بریزد.</p>	
	<p>نمره و ورقه: امضا و تاریخ:</p> <p>نمره تجدیدنظر: نام و نام خانوادگی دبیر:</p>	<p>نمره و ورقه: امضا و تاریخ:</p> <p>نام و نام خانوادگی دبیر:</p>

limoonad.com
Education For All